

фарби, аерозольні фарби, а також експериментували з техніками колажу. Нестандартні матеріали, такі як пісок, тканини, папір, пластик, дроти та інші, додавали текстуру та різноманітність до робіт.

Висновок полягає в тому, що матеріалознавчий аспект у стилі модерн є важливою складовою його художнього вираження. Використання нових матеріалів та експерименти з техніками допомагають художникам створювати унікальні твори з особливою естетикою. Це підкреслює важливість не лише самого образу, але й способу його втілення, що дає можливість передати почуття, емоції та враження, які художник хоче викликати у глядача.

Список використаної літератури

1. Історія мистецтва. Модернізм (Автор: Норман Бріттен),
2. Shanes, E. (2002). «The Modern Style: 1884–1914». In Barringer, T.; Flynn, T. (eds.). Colonialism and the Object: Empire, Material Culture, and the Museum.
3. Galenson, D. (2009). «The Advent of Abstract Expressionism». In Parker, R.; Pollock, G. (eds.). Old Mistresses: Women, Art, and Ideology.
4. Wood, P. (2004). «The Shock of the New: Modernism». In Bindman, D. (ed.). The History of British Art: 1870–Now.
5. Greenhalgh, P. (2004). «The Development of the Modern Style». In Braddock, A.; Etlin, R.A. (eds.). Art Nouveau and the Avant-Garde: Aestheticism in the Visual Arts.
6. Липківський Віталій. Українське мистецтво кінця XIX – початку XX століття: історія і твори.

Філоненко Б.,
здобувач вищої освіти,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
(м. Полтава)

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ВІДВОЛІКАННЯ ВІД ПРОБЛЕМ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Війна в Україні впливає на всіх без винятку громадян держави. Навіть якщо вона не руйнує фізично, то позначається на емоційному стані тих, хто нині проживає в країні, охопленій російською агресією. Чим більше часу триває

такий стан речей, тим важче стає людям триматися в нормі.

Особливо болісно переживають події війни ті, котрим довелося перебувати під окупацією, жити в підвалах, потрапляти під обстріли, залишати свої будинки та адаптуватися в нових умовах. Водночас і ті, хто живе на менш вразливих територіях, але постійно чує сигнали повітряної тривоги, визнає невтішні новини, працює чи навчається в умовах блекаутів тощо, так само схильні до емоційної неврівноваженості, вигорання тощо.

Педагоги і психологи, теоретики і практики постійно працюють над пошуком шляхів, які б дали змогу пом'якшити чи зменшити вплив негативних подій на людей. З-поміж таких науковці (М. Лещенко, Н. Миропольська, О. Рудницька, Г. Сотська) виокремлюють заняття мистецтвом, зокрема, образотворчим.

Образотворче мистецтво належить до групи «візуальних» мистецтв, які відтворюють конкретні явища життя у видимому предметному образі. «Основою образотворчого мистецтва є художнє відображення дійсності у наочних образах, відтворення об'єктивно існуючих властивостей реального світу, характерною особливістю якого, є видима схожість, подібність образу і реальності [3, с. 482].

У кожному виді образотворчого мистецтва використовуються особливі засоби, які допомагають досягти схожості з реальністю. У живописі, наприклад, – кольорові матеріали (фарби), світлотіньове моделювання та кольорові співвідношення, що дає змогу зобразити об'єкти у двовимірному просторі. У графіці майстри використовують пластичну, лінійну мову ліній, а також техніки штриха та плям, щоб створити зображення. У декоративно-ужитковому мистецтві митці поєднують різні способи образотворення (графіку, колір, матеріал тощо). Завдяки цим специфічним засобам кожен вид образотворчого мистецтва передає повноту та цілісність образу, який відображає реальність світ, а не просто копію цієї реальності. Це дозволяє людям бачити світ у мистецтві та осягати його красу. Разом із тим образотворче мистецтво не просто відображає життя, але й здатне впливати на внутрішній світ людини: її

емоції, почуття, бажання й прагнення.

Важливим для людей, які живуть у період емоційних перевантажень в результаті війни, є не тільки сприймання образотворчого мистецтва (що, незаперечно, є цінним і корисним), але власне їхнє образотворення.

Заняття різними видами образотворчої діяльності, занурення у світ кольорів, ліній, форм може стати запорукою гармонізації психоемоційного та фізичного стану особистості. Головним фактором, який визначає такий результат, є те, що людина потрапляє у своєрідне соціокультурне середовище, яке суттєво відрізняється від того, в якому їй доводиться постійно перебувати. Вона має змогу захопитися власною образотворчою діяльністю й на певний час відсторонитися від різноманітних проблем буденного життя під час війни.

Тож, одним із завдань митців і педагогів-художників, є стимулювати постраждалих у результаті війни українців до заняття образотворчим мистецтвом.

Такий досвід мають викладачі і студенти кафедри образотворчого мистецтва факультету педагогічної і мистецької освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Саме вони із початком повномасштабного вторгнення росії в Україну віддали чимало сил для того, щоб відволікти внутрішньо-переміщених на Полтавщину дітей від негативних вражень і спогадів та прилучити до прекрасного світу образотворення.

Для прикладу, у творчій майстерні кафедри образотворчого мистецтва діти, переселені зі сходу та півдня України, із задоволенням взяли участь у різноманітних образотворчих активностях.

Так, провідні викладачі кафедри доц. Т. Саєнко, Ю. Мохірева та Т. Батієвська захоплювали малюків із мамами творчою роботою. Діти із захватом та неймовірною любов'ю малювали своїх мам, ретельно виводили кожен ліній та увесь час посміхалися. А мамам довелося трішки складніше, адже на їхню долю випало намалювати автопортрет. Всі учасники дійства отримали неабияке задоволення та на час відволіклися від проблем.

Цікавою подією для дітей, переміщених з тимчасово окупованих територій, стало виготовлення вузлових іграшок під керівництвом доц. Т. Саєнко, Т. Батієвської та студентів. Малюки із радістю створювали власними руками цілі родини зайчиків, із зацікавленням слухали про них віршики та гралися виготовленими виробами. Діти на цілих дві години забули про страхіття, які їм довелося пережити.

Не менш захопливими та результативними були заняття з виготовлення великодніх листівок, паперових іграшок, казкових капелюшків, які проводили доц. Т. Саєнко, Ю. Мохірева, Т. Батієвська та майбутні учителі образотворчого мистецтва. Було радісно спостерігати за захопленими малюками, які впродовж власної образотворчої діяльності дарували позитивні емоції своїм виробам, світилися щастям та були справжніми дітьми.

Важливо зазначити, що колектив кафедри образотворчого мистецтва потурбувався і про емоційне розвантаження своїх колег-викладачів, які також були долучені до різних видів художньої діяльності. Професори і доценти, старші викладачі й асистенти під умілим керівництвом О. Перепелиці, Т. Саєнко та Ю. Мохіревої із захватом тримали писачки під час розписування писанок, насолоджувалися кольорами в ході виготовлення ляльок-мотанок. Це стало неабияким доважком до подолання їхньої втоми та перенавантаження.

Таким чином, відволікання дітей і дорослих, які вимушені жити в умовах війни в Україні, на заняття образотворчою діяльністю є важливим чинником подолання емоційних негараздів. Адже процес образотворення та художні образи, які «оживають» у його результаті, здатні позитивно вплинути на настрій людини, захопити її та відволікти від негативних думок, і, навіть подекуди змінити ставлення до навколишньої дійсності. А викладачам і студентам, які виконують таку важливу місію – відволікання від війни – цей процес дає змогу відчути задоволення від усвідомлення цінності власної педагогічної діяльності та вартісності своєї професії, яка допомагає людям стати щасливими.

Список використаної літератури

1. Рудницька О. П. Педагогіка загальна і мистецька: навчальний посібник Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2005. 360 с.
2. Семиченко В.А. Психологічні зміни педагогічних працівників і їх врахування у професійній підготовці і післядипломній освіті. URL: : <http://bibl.kma.mk.ua/pdf/metodser/111/3.p>.
3. Сотська Г.І. Образотворче мистецтво як засіб формування естетичної культури майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Чернігів, 2012. Вип. 97. С. 480–487.
4. Сулаєва Н.В. Підготовка вчителя в педагогічному просторі неформальної мистецької освіти: Монографія. Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Полтава, 2013. 406 с.

Шовкова А.,

асистент,

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка

(м. Полтава)

ОСОБЛИВОСТІ ВИШИВКИ ПОКУТТЯ

Вишивка посідає чільне місце серед найпоширеніших та найдоступніших видів народного декоративного мистецтва українців. Сягаючи своєю історією епохи неоліту, оздоблення вишивкою набуло широкого вжитку в побуті: наліжники, обруси, наволочки, рушники та майже на кожному окремому елементі строю.

Орнаментика української вишивки являє собою не просто елемент декору, а явище етнічної культури, що має свої регіональні особливості пов'язані з історичними, географічними та соціальними факторами. Активний процес глобалізації суспільства, виникнення нових культурних традицій призвів до занепаду та часткової втрати сучасним поколінням вишивкових технік характерних для кожного окремого регіону. Тому, постає потреба у вивченні та аналізі характерних особливостей вишивки окремих етнографічних регіонів.

Проблематиці вивчення особливостей української вишивки висвітлено в